

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ**
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

УДК 378.001.895:61(063)(477)

I-66

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 332 с.

5. Рожко М. М., Ерстенюк Г. М., Капечук В. В., Іванців М. О., Луцак С. М., Дзвонковська В. В., Сенцій В. М. Сучасні підходи до формування високопрофесійного викладача в Івано-Франківському національному медичному університеті. Медична освіта. 2018. № 2. С. 65–68.

6. Сапожниченко Л.В., Козлова Ю.В. Актуальні проблеми теоретичної та практичної підготовки студентів-медиків при вивченні циклу «Внутрішня медицина» на 6 курсі. Медична освіта. 2018;3:67-69.

7. Фурик О. О., Юрченко І. О. Роль тьютора у проблемно-орієнтованому навчанні. Всеукраїнська науково-методична відеоконференція «Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2016», сателітний науково-методичний семінар-нарада «Актуальні проблеми методики викладання інформаційних технологій у фармації» (Запоріжжя, 12–13 жовтня 2016 р). Запоріжжя, 2016. С. 166–167.

ЗНАЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ МЕДИЦИНИ ДЛЯ СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Лотоцька О. В., Сопель О. М., Пашко К. О

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України

Вступ. Чисельність населення України щороку скорочується. Причинами цього є: міграція, низький рівень народжуваності в країні та погіршення стану здоров'я населення, що спричиняє його підвищену смертність. На даний момент основними причинами смерті українців є ішемічна хвороба серця та онкозахворювання.

Основна частина. Висока смертність населення зумовлена низьким рівнем обізнаності населення щодо основних правил здорового образу життя і факторів ризику для здоров'я. Тому вивчення магістрами медицини з питань громадського здоров'я такого предмету як «Промоція здоров'я», метою якої є формування системи санітарно-гігієнічних знань, вмінь та навичок, що спрямовані на збереження та зміцнення індивідуального, групового і суспільного здоров'я населення, буде сприяти підготовці професіоналів, які зможуть проводити профілактичну ро-

боту серед населення з питань попередження шкідливих звичок та поліпшення стану свого здоров'я.

Висновки. Магістри медицини мають бути компетентними в питаннях моніторингу чинників, які впливають на стан здоров'я населення, мати на достатньому рівні знання, набути вміння та навички щодо його збереження, вміти донести їх до широких верств населення.

Література

1. Наказ МОЗ України від 20.03.2018 № 515 «Про затвердження статуту Державної установи „Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України“» (нова редакція) <https://phc.org.ua/pro-centr/ustanovchi-dokumentu>.

2. Розпорядження КМУ від 30 листопада 2016 р. № 1002-р. «Про схвалення Концепції розвитку системи громадського здоров'я» <https://www.kmu.gov.ua/npas/249618799>.

ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ З ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ НА БАЗАХ СТАЖУВАННЯ.

Луцьова Г. Г., Танасійчук І. С., Олійник О. А., Завадецька О. П., Сергієнко Л. І., Кривенко Є. О

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

Вступ. В Україні з метою підвищення якості лабораторних послуг у процесі підготовки до акредитації з січня 2016 року набрав чинності національний стандарт ДСТУ EN ISO 15189:2015 “Лабораторії медичні. Вимоги до якості та компетентності”. В ньому висвітлені вимоги до якості лабораторних послуг, забезпечення яких можливо при наявності компетентного висококваліфікованого персоналу.[1,2,3,4]

Основна частина. В навчальних планах та програмах з інтернатури за фахом «Лабораторна діагностика» на кафедрі клінічної лабораторної діагностики НМАПО імені П. Л. Шупика важливе місце займають питання підвищення рівня практичної підготовки лікарів – інтернів на базах стажування у відповідності до міжнародних вимог. З цієї метою на кафедрі розроблено і впроваджено цикл підготовки керівників лікарів – інтернів зі спеціальності «Лабораторна діагностика» на базах стажування. Завідувачі клініко – діагностичними лабораторіями, які є керівниками на базах стажування отримують знання з організації відпрацювання лікарями – інтернами практичних навичок та оцінювання компетентності персоналу медичних лабораторій згідно міжнародних настанов (Clinical and Laboratory Standards Institute, CLSI), які є доповненням до стандартів

контролю та забезпечення якості роботи удосконалення клінічних лабораторій (Clinical Laboratory Improvement Amendments, CLIA). [5,6,7] Нормативи CLIA лежать в основі вимог ДСТУ EN ISO 15189:2015. Згідно міжнародних стандартів особи, уповноважені проводити підготовку лікарів – інтернів повинні мати відповідну кваліфікацію для передачі необхідних знань та навичок. Керівники баз стажування лікарів – інтернів на відповідних циклах кафедри клінічної лабораторної діагностики отримують пакет навчальних матеріалів, що містить всі необхідні інструкції для проведення підготовки молодих фахівців.

Міжнародна практика проведення навчання персоналу медичних лабораторій, в якості першого етапу проведення підготовки на робочому місці, передбачає визначення потреб у навчанні, тому кожного року перевіряються бази підготовки лікарів – інтернів, їх можливості в забезпеченні комплексного навчання фахівців.

Підготовка спеціаліста з клінічної лабораторної діагностики відбувається на робочому місці, щоб лікар – інтерн спостерігав за реальними робочими процесами та процедурами. При цьому, під час підготовки для особи, яка проходить навчання, на робочому місці повинно бути організовано відповідне "безпечне" середовище, за

яке відповідним є керівник бази інтернів. [1,2,4] Насамперед молоді спеціалісти повинні отримати інформацію про загальну схему організації робочого процесу: з яких операцій він складається, які способи їх виконання впроваджено в лабораторії, що є входом та виходом процесу, які він має механізми забезпечення та управління. За кожним із напрямків роботи, до виконання якої буде залучено лікарів-інтернів, має бути проведена згідно розробленого пакету навчальних матеріалів відповідна підготовка їх керівників, якість якої значною мірою залежить від того, як ретельно та виважено буде спланований кожний підготовчий захід в програмі навчання. В програмі підготовки визначаються методи навчання, які лабораторія може собі дозволити застосувати при конкретному підготовчому заході. Зазвичай це комп'ютерні вправи, спостереження за процедурою в реальному часі або у відеозапису, виконання процедури під наглядом, тестування або ідентифікація спеціально наданих зразків, самоосвіта, тощо.

На базі підготовки лікарів – інтернів керівником повинні бути розроблені контрольний список питань та бланк реєстрації результатів письмового тестування знань для оцінювання ефективності проведеної підготовки та з'ясування можливості допуску особи до самостійного виконання роботи. Для успішного керування будь – яким процесом мають бути встановлені показники, які свідчать про ефективність та результативність його перебігу, так звані, індикатори якості. Інформативним показником якості процесу може бути кількість персоналу, який успішно пройшов підготовку. Записи, що виникають протягом виконання процесу підготовки, мають зберігатися разом з іншою обліковою документацією щодо персоналу відповідно до заздалегідь встановлених термінів зберігання.

Висновки. Добре організований та систематичний навчальний процес з наступним оцінюванням компетентності персоналу допоможе підготувати інтернів відповідно до вимог міжнародних стандартів. Щоб забезпечити наставників лікарів-інтернів, а саме керівників медичних лабораторій додатковою інформацією щодо процедури підготовки та оцінювання компетентності кадрів українських фахівців сфери лабораторної медицини в основі вимог ДСТУ EN ISO 15189:2015 на кафедрі клінічної лабораторної діагностики було створено навчально – методичні матеріали, де висвітлено рекомендації щодо імплементації системи менеджменту персоналу медичних лабораторій.

Література.

1. ДСТУ ISO 9000:2015 Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів.
2. ДСТУ ISO 9001:2015 Системи управління якістю. Вимоги.
3. ДСТУ EN ISO 15189:2015 Медичні лабораторії. Вимоги до якості та компетентності.
4. ДСТУ EN ISO/IEC 17043:2017 Оцінка відповідності. Загальні вимоги до перевірки професійного рівня.
5. Національний освітній глосарій: вища освіта / авт.-уклад.: І.І. Бабин, Я.Я. Боллобаш, А.А. Гармаш й ін.; за ред. Д. В. Табачника і В. Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. – 100 с.
6. NCCLS. Training and Competence Assessment; Approved Guideline – Second Edition. NCCLS document GP21-A2. NCCLS, Wayne, Pennsylvania, 2004.
7. CLSI. Training and Competence Assessment; Approved Guideline – 4th Edition. CLSI guideline QMS03. CLSI, Wayne, Pennsylvania, 2016.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНОГО ЛІКАРЯ-СПЕЦІАЛІСТА

Макояда І.Я., Островський М.М., Баблюк Л.А., Молодoveць О.Б., Заячук В.М.

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Вступ. Прогрес завжди є нерозривно пов'язаний з навчанням, здобуттям нових знань та удосконаленням отриманих. І коли ми говоримо в цьому контексті про лікаря, освіта, яку отримує спеціаліст у вузі є основоположною не тільки для його професіоналізму але, як наслідок, й нашого життя. Шляхи підготовки спеціаліста є різними: лекції, практичні заняття та семінари, самовдосконалення, екзамени залишаються і надалі невід'ємною часткою освіти. Проте, важливе питання їх організації [1]. Аналізуючи систему медичної освіти у світі, потрібно відмітити, що підхід від «викладач, який вчить» змінився на «викладач, який допомагає здобути знання, вміння» [2].

Основна частина. Ідучи шляхом прогресу, кафедра фтизіатрії та пульмонології з курсом професійних хвороб ІФНМУ, впровадила в освітній процес лікарів-інтернів «Пульмонологія та фтизіатрія» по закінченню навчання, ОСКІ затвердженого наказом № 620-д від «21» травня 2018 р. Це дозволяє провести перевірку клінічних компетенцій, в процесі якої оцінюється рівень навичок і здібностей, пов'язаних зі здійснення самостійної медичної діяльності. Методика, на відміну від традиційних методів оцінки, дозволяє продемонструвати, що здобувачі освіти «можуть зробити», а не те, що вони «знають» [3]. Два основні принципи ОСКІ – це об'єктивність і структуро-

ваність. Кожен інтерн при здачі проходить 5 станцій. На кожній станції є банк стандартизованих завдань відповідно затвердженим матеріалам кафедри. Під час складання іспиту перевіряється рівень сформованості практичних навичок, засвоєних при проходженні очного та заочного циклів інтернатури. Відповідно до цих практичних навичок складено конкретизовані лаконічні завдання для станцій, які розподіляються на такі основні групи:

- збір скарг, анамнезу та вирішення тактики ведення пацієнта та вибору схеми лікування;
- інтерпретація результатів туберкулінодіагностики;
- надання невідкладної допомоги (СЛР та дефібриляції на фантомах)
- оцінка конкретної клінічної ситуації з уявним пацієнтом та тактика ведення пацієнта.

Станція вважається успішно пройденою за умови набиранням лікарем-інтерном не менше 65,0% правильних відповідей. ОСКІ вважається складеним, якщо лікар-інтерн пройшов усі станції при цьому набравши позитивний мінімум на кожній з них. Оцінювання здійснюється за шкалою правильна відповідь, неправильна відповідь.

Висновки. Тенденція сучасності до глобалізації набирає великих обертів. Ми вже не можемо бути відокремленими від світу, їти тільки своїм шляхом. Молодь, яка при-